

Rainer Werner Fassbinder va néixer l'any 1946 a Bad Wörishofen (Baviera) i és un cas extraordinari de vitalitat artística. Tot i que a fora d'Alemanya se'l coneix sobretot per la seva obra com a cineasta i se'l considera un dels més singulars renovadors de la cinematografia europea (amb més de trenta films realitzats en deu anys, entre els quals destaquen "La boda de Maria Braun", "Viatge a la felicitat de Mamá Kursters", "La llei del més fort", "La tercera generació"), Fassbinder és un dels creadors més importants del teatre alemany contemporani. Formà part del grup muniquès Action Theater, on treballà com a actor i director. De la seva obra dramàtica cal destacar les peces "Katzelmacher" (El xarnego mascle), "Bremer Freiheit" (Llibertat a Bremer) i aquesta "Die bitteren Tränen der Petra von Kant" que va donar lloc, posteriorment, a la pel·lícula dirigida pel mateix Fassbinder.

Societat Cooperativa GRUP A-71

Séneca, 22 · Tel. (93) 218 15 12 · Barcelona 6

teatre regina

**Les
Llàgrimes Amargues
de
Petra Von Kant**

de R. W. Fassbinder

Traducció de Feliu Formosa i Jaume Melendres

Companyia Adrià Gual
Maig de 1980

William Frey, bioquímic de Minnesota, ha descobert fa poc que totes les llàgrimes no són iguals. Les que provenen d'una brossa a l'ull són llàgrimes fàcils, gairebé aigua, que contenen molt poc del ploraner. Les que venen de penes profundes, en canvi, estan plenes de proteïnes i són d'allò més personals. Plorar-les afebleix, però també és una forma d'eliminar toxines. S'avança, fins i tot, la hipòtesi que la major freqüència de les llagues d'estomac masculines podria ser a causa del fet que als homes, en la nostra civilització, se'ls ha obligat de petits a estroncar el plor.

Avantatge comparatiu de les dones, que a través de la feblesa de la llàgrima, expressen el clam d'una necessitat glaçada en el món masculí. Per parlar de plors i de sentiments, Fassbinder ha de crear un univers de dones, l'únic on la llàgrima densa és encara versemblant, on l'emoció o el desig d'una donació total poden ser, encara, el centre del discurs.

I alhora, ai, Fassbinder, massa lúcida, no concedeix ni un moment a la il·lusió. Al moment en què la coneixem, Petra ja ha fet tot el camí necessari per saber que cap home no podrà consolar-la de l'angoixa de viure i desitjar. I ha obrat en conseqüència: s'ha empassat la imatge masculina, ha triomfat com a professional. Forta i lliure, busca en un altra dona la tendresa, l'objecte en qui abocar-se. En và. L'univers femení reproduïx les tensions, els papers i els malentesos del món heterosexual. Homes o dones, tots perseguim quimeres en solitari. Sense remei.

Sense remei, ens diu l'autor, repetidament. I és en el personatge de Marlene on desplega els racons amagats de la seva saviesa, tallant-nos la temptació d'una tornada enrera, cap a la donació sense contrapartides, que espera guanyar-ho tot perquè ho perd tot. Malgrat la frase final plena d'esperança per a Marlene, sabem prou que serà l'eterna perdedora, perquè no és sino un ombra muda, desproveïda de substància, feta per a servir als altres i no per a desvetllar la seva imaginació. Tindrà només els bocins d'atenció que, quan res més important no els distreu, cauen de la taula dels senyors.

Què queda, doncs? Calmants insípidos: humilitat i armes femenines per a mantenir un matrimoni que es desfa, el paper de mare, la petita atenció als qui ens envolten, Déu com a recurs últim per a imaginar que el monòleg és diàleg. Mares compensacions que no ens fan peça, però que ajuden a empènyer un dia rera l'altre. Neta de llàgrimes i passions, Petra ha d'entrar al regne gris de la rutina quotidiana, l'únic en què ens movem sense dolor.

El que no diu Fassbinder i jo sospito, és que allò que aguantarà a Petra cada dia serà l'espera d'un altre desig que la torni de nou a la vida. Dolor irrenunciable, avantatge de les dones, que ens agafem a la possibilitat de plorar amargament, encara que només serveixi per a netejar-nos de totes les metzines que la rutina de cada dia ens obliga a empassar-nos.

Un ésser humà normal produeix una mitjana de mig litre de llàgrimes cada any. Posats a fer, més val plorar-les amargues i a crits que no pas a la cuina pelant sebes.

Marina Subirats

Les Llàgrimes Amargues de Petra Von Kant

Interpretació

MARIA JESUS ANDANY
MARIA JOSEP ARENOS
ARACELI BRUCH
NURIA DURAN
ENCARNA SANCHEZ
TERESA VILARDELL

Petra von Kant
Marlene
Sidònia von Grasenabb
Karina Thimm
Valèria von Kant
Gabriela von Kant

Tècnica

JOSEP M. BORRAS i AGUSTIN LAHUERTA (S.C.A.-71)

Escenografia

RAMON RIBALTA

Vestuari

JOSEP FARRE

Escultura escènica

SUBIRACHS

Direcció

JAUME MELENDRES